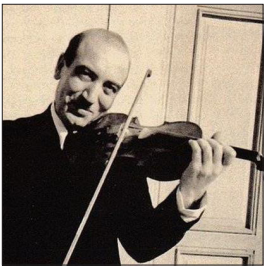

از آن همه دیروز / بازخوانی تاریخ

ای صبا با تو چه گفتند که خاموش شدی؟

استاد ابوالحسن صبا سال ۱۲۸۱ در تهران به دنیا آمد.

پدرش، ابوالقاسم کمال السلطنه، سه تار را دلنشین می‌نواخت و اولین استاد پسرش بود. در تمام رشته‌های موسیقی ایران و حتی سایر هنرها همچون ساختن ساز و نقاشی و ادبیات مهارت داشت و دانشنامه‌ای جامع از علم و عمل موسیقی ایرانی بود. ساز اصلی وی ویولن بود که آن را نزد حسین خان هنگ آفرین فراگرفت. استاد صبا در سال ۱۳۰۶ از طرف استاد

علینقی وزیر ی مامور شد تا در رشت مدرسه‌ای مخصوص موسیقی تاسیس کند. وی نزدیک ۲ سال در رشت اقامت کرد و در آنجا ضمن تعلیم موسیقی، به روستاها و کوهپایه‌های شمال رفت و به جمع‌آوری آهنگ‌های محلی پرداخت و ارمغان‌های بی‌نظیری از این سفر به همراه آورد. زرد ملیحه، دیلمان، رقص چوبی قاسم آبادی، امیری مازندرانی و چند قطعه دیگر یادگار همین دوره از زندگی اوست. در سال ۱۳۱۸ که رادیو تهران تاسیس شد، صبا در رادیو به کار نوازندگی پرداخت. او علاوه بر اینکه ادبیات کلاسیک ایران را به خوبی می‌شناخت، زبان انگلیسی را خوب می‌دانست و از ادبیات جدید ایران نیز اطلاع داشت و با نیما و شهریار روابط نزدیک داشت. شهریار در سوگ صبا سروده بود: ای صبا با تو چه گفتند که خاموش شدی؟/ چه شرابی به تو دادند که مدهوش شدی؟

استاد ابوالحسن صبا که در تمام جریان‌های موسیقی ایران تأثیر مستقیم و مثبت داشت، ۲۸ آذر ۱۳۳۶ چشم از جهان فروبست. بر طبق وصیت وی، خانه‌اش در ۲۹ آبان ۱۳۵۳، به موزه تبدیل شد.

خودزنی / محیط‌زیست

دکتر معصومه ابتکار: توافق جهانی پاریس گامی مهم در باز تولید امید برای آینده‌ای بهتر

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست با انتشار یادداشتی بر اهمیت توافق آب‌وهوادر اجلاس پاریس تاکید کرد. متن این یادداشت به شرح زیر است: «یکصد و پنج کشور توافق کردند برای نجات کره زمین اقدامات مهمی انجام دهند که البته بی‌نقص نیست ولی برای جلوگیری از رشد ۲ درجه‌ای دمای زمین مفید به شمار می‌رود. اینکه ۱۸۰ کشور جهان قبل از اجلاس، مشارکت داوطلبانه خود را اعلام کنند، گام مهمی در شکل‌گیری اجماع جهانی بود. بعد از توافق ۱۵۰+، دنیا به سوی همکاری بیشتری پیش می‌رود و تفرقه‌ای که مولد ناامیدی و افراط‌گری است، ظاهرا به سمت حاشیه کنار زده می‌شود. اتحاد دنیا بر یک موضوع عادلانه و انسان‌دوستانه را باید به بشریت تبریک گفت و به سازمان ملل که کاری را درست انجام داد و به دولت فرانسه که با وجود شرایط امنیتی وبحران حملات تروریستی با اقتدار کامل مذاکرات را هدایت کرد و به نتیجه‌ای عادلانه و فراگیر رساند.

خوشحالم که جمهوری اسلامی ایران از ابتدای این فرایند و از دو سال قبل در تمامی مراحل فعالانه و تاثیرگذار و با هیات کارشناسی قوی و فرابخشی حضور یافته و از منافع ایران و کشورهای در حال توسعه به خوبی دفاع کرد.

در سطح ملی توانستیم با ابلاغ سیاست‌های کلی نظام توسط مقام رهبری و مواضع محکم رئیس جمهوری و مصوبه اقتصاد کم کربن زمینه‌های خوبی برای کاهش انتشار و مقابله با آثار گرمایش فراهم کنیم. به علاوه دولت حدود یک ماه قبل کاهش انتشار داوطلبانه ایران را هم تصویب کرد که این گام مهمی برای کشور تلقی می‌شود. بی‌تردید در دنیایی مملو از خصومت و جنگ و نفرت‌پرانی ترور، توافق جهانی پاریس گامی مهم در بازتولید امید و انرژی مثبت برای اتحاد و همدلی و تلاش برای آینده‌ای بهتر بوده است. از همه کارشناسان دستگاه‌های مختلف اجرایی و همکاران خویم در سازمان حفاظت محیط زیست به خصوص روابط بین الملل و معاونت انسانی، دفتر تغییر اقلیم، تشکل‌ها و رسانه‌ها، همچنین صدا و سیما که روزی را با عنوان «زمین در تب» به آگاهی عمومی در مورد تغییرات آب و هوایی اختصاص داد، تشکر می‌کنم. در ضمن عصر روز شنبه و ساعتی پیش از توافق تاریخی پاریس طی گفت‌وگویی تلفنی با لوران فابیوس وزیر امور خارجه فرانسه و رئیس اجلاس تغییر آب و هوایی تاکید کردم که انتظار می‌رود وضعیت کشورهایی که آسیب‌های فراوان از تغییر اقلیم دیده‌اند، مانند ایران و آثاری که جنگ و ناآرامی بر منطقه گذاشته‌در نظر گرفته شده باشد. همچنین بر لزوم عادلانه و فراگیر بودن این سند مانند تمام مذاکراتی که طی دو سال اخیر با شخصیت‌ها و مجامع بین المللی در این زمینه داشتیم تاکید کردم. در این گفت‌وگو لوران فابیوس نیز با تاکید بر اینکه تلاش کردیم تا نگرانی کشورهای در حال توسعه را در نظر بگیریم و دیدگاه‌ها را به یکدیگر نزدیک کنیم تا توافق حاصل شود، از حمایت‌ها و همراهی‌های موثر هیات ایرانی تشکر کرد. اکنون افق جدیدی در پیش است و راهی سخت و طولانی را هم در پیش داریم؛ به همراهی و همسفری هموطنان عزیز امید بسته‌ایم.»

فارسی را پاس بداریم

یکی از راه‌های شناختن آدم‌های عقده‌ای

حتما شما هم دیده‌اید افرادی را که وقت حرف زدن یا نوشتن، یک خط در میان از کلمات انگلیسی استفاده می‌کنند و اگر بنده خدایی از آنها بپرسد: «بیخشدید این کلمه‌ای که گفتید یعنی چه؟» چنان نگاه عاقل اندر سلفی‌ه به او می‌اندازند که انگار کفر گفته. دیدن این افراد نوع مواجبه‌ای که با زبان فارسی دارند، دلم را آتش می‌زند و اندوهم را مضاعف می‌کند. اینها را گفتیم تا بگویم حرف‌هایی از این قبیل را فقط من نمی‌زنم.

بسیاری از بزرگان اندیشه‌ی و ادب و هنر این سرزمین نیز همین حرف‌ها را می‌زنند. اگر از من نمی‌شنوید و قبول نمی‌کنید از آنها بپذیرید که شاعر گفته است: نصیحت گوش کن چنانا که از جان دوست‌تر دارند / جوانان سعادتمند پیر دانا را. برایتان مثال می‌زنم یکی از همین بزرگان را. هفته گذشته برای انجام یک مصاحبه کوتاه مزاحم دکتر کریم مجتهدی شده بودم؛ در دفترش کار در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی. موضوع گفت‌وگو پژوهش در علوم انسانی بود و آسیب‌هایی که پژوهش در کشور ما با آن روبه‌روست. استاد مجتهدی

پایان بندی هالیودی یک رمان غول آسا

نقدی بر رمان تازه جناتان فرزن

جاناتان فرزن نویسنده مشهور آمریکایی چندی پیش جدیدترین کتابش را با عنوان «خلوص» روانه بازار کتاب کرد. جاناتان فرزن از نویسندگان مطرح معاصر آمریکا، نویسنده‌ای است که آثار کمی از او منتشر شده اما هر یک از این آثار به نوعی به رخدادی ادبی بدل شده‌اند. این نویسنده که پیش از این به مناسبت انتشار رمان «آزادی»، عکسش روی جلد مجله‌تایم نیز قرار گرفت، با انتشار کتاب جدیدش که دو ماه پیش به بازار آمد، با نقدها و بازخورد‌های متفاوتی روبه‌رو شده است. برخی از این انتقادات لحنی تند و گزنده دارند. برای مثال منتقد «دابلین اینکوآیبر» در نقد این کتاب نوشته است: «وقتی یک اثر مدرن آشکارا بر پایه یک اثر کلاسیک ادبی شکل می‌گیرد، معمولا نوعی تجلیل یا پاسخی متقابل به آن اثر است و یا از طریق کاربرد عناصر مدرن تنش مرکزی داستان را آشکار می‌کند، یا فضایی را که آن اثر کلاسیک خالی گذاشته پر می‌کند. مثلا رمان «خاطرات برجبت جونز»، در یک پس‌زمینه مدرن از کتاب «غرور و تعصب» اقتباس کرده و مثل آن، تلاش‌های زنان مجرد و خطرهای روابط رومانیتیک را نشان می‌دهد و در نهایت نتیجه‌گیری آستن را تائید می‌کند که بهترین چیز برای زنان، زوجهی خون‌گرم و سودمند است. جدیدترین رمان جاناتان فرزن یعنی «پیوریتی» (خلوص) نیز با خطوطی موازی با «آرزوهای بزرگ» شکل گرفته است. اول خیلی مطمئن نبودم که هدف این خطوط موازی چیست – چون مسلمانانه تجلیل نه پاسخ در آن مشاهده نمی‌شود– و بعد از این ترسیم‌د که ممکن است دلیلش را فهمیده باشم.

مثل «آرزوهای بزرگ»، «پیوریتی» کتابی غول آسا، جدی و به‌طور رک و راستی احساساتی است. از بعضی جهات، کتابی هیجان‌انگیز و پر از انرژی، دسیسه، راز و دروغ است. نویسنده‌گی فرزن در آن اغلب به‌طور جذابی پر مغز و خنده‌دار است و جاه‌طلبی و صدای نویسنده‌گی‌اش به‌شیوه

گردش روزگار برعکس است

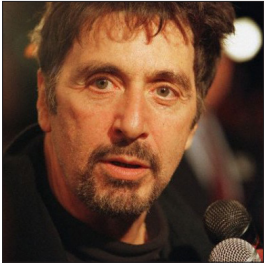

بدون شرح

طرح: آرستیدز هرناندز ملقب به آرس / کوبا

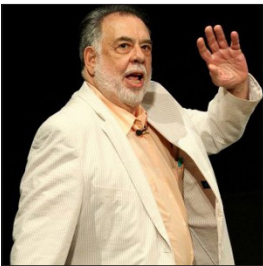
با کاروان حله / اخبار هنر

چرا آل پاچینو به جنگ نرفت؟

هریسون فورد با بازی در نقش هان سولو گامی بزرگ به سمت ستاره شدن برداشت. نقشی که در ابتدای امر به آل پاچینو پیشنهاد شده بود، اما بازیگر «پدرخوانده» این پیشنهاد را نآدیده گرفت و در سری فیلم‌های «جنگ ستارگان» حضور نیافت. اگر بازیگر «صورت زخمی» بازی در این نقش را می‌پذیرفت، احتمالا با جنگ ستارگانی متفاوت با آنچه امروز می‌شناسیم روبه‌رو بودیم. آل پاچینو خیلی صادقانه اعلام کرد که به دلیل درک نکردن داستان فیلم «جنگ ستارگان» پیشنهاد بازی در این فیلم را نپذیرفته است. او گفت که علاوه بر این پیشنهاد بازی در فیلم «اینک آخرالزمان» به کارگردانی فرانسیس فورد کاپولا و «زن زیبا» به کارگردانی گری مارشال را نپذیرفته است. بیل موری و جک نیکلسون از دیگر چهره‌های سرشناس هالیوود هستند که هماندا پاچینو حاضر به نقش آفرینی در «جنگ ستارگان» نشدند. هفتمین فیلم از سری فیلم‌های «جنگ ستارگان» از چندروز آینده به سینما خواهد آمد و به اعتقاد بسیاری از کارشناسان صنعت سینما فروشی بیش از دو میلیارد دلار با تجربه خواهد کرد. از سال ۱۹۷۷ تاکنون شش قسمت از این سری فیلم‌ها در سینماهای جهان به نمایش درآمده و بیش از ۴/۴ میلیارد دلار فروخته است. «نیرو برمی خیزد» به عنوان هفتمین فیلم از سری فیلم‌های «جنگ ستارگان»، نخستین فیلم از سه قسمتی است که قرار است از سوی شرکت فیلم‌سازی دیزنی ساخته شوند. بر اساس آمار توئیتر پس از پخش تریلر تازه «جنگ ستارگان» باافاصله در هر دقیقه ۱۷ هزار توئیت با این موضوع ثبت شده است.

یک اتفاق عجیب در جشنواره فیلم مراکش

برندگان پانزدهمین دوره جشنواره فیلم مراکش در حالی معرفی شدند که داوران جشنواره به ریاست فرانسیس فورد کوپولا تصمیمی عجیب گرفتند. مراسم اختتامیه این دوره جشنواره فیلم مراکش شنبه‌شب برگزار شد و هیئت داوران به ریاست فرانسیس فورد کوپولا، فیلمساز آمریکایی و سازنده سه‌گانه «پدرخوانده»، جایزه داوران-دومین جایزه بزرگ جشنواره را به تمام فیلم‌های بخش مسابقه بین الملل

اعطا کرد. به گزارش وراپتی، کوپولاگفت: امسال جایزه داوران به خود سینما اعطای شود. کاپولا گفت: بعضی وقت‌ها آدم‌های توانمند با همکاری هم به هر هدفی دست پیدا کنند. به همین دلیل داوران جشنواره تصمیم گرفتند یک تقدیر گروهی صورت بگیرد که این حرکتی تازه و بدیع است. از ۱۵ فیلم بخش مسابقه این دوره جشنواره مراکش ۱۲ فیلم اولین دومین تجربه سازندگان این فیلم‌ها بودند. جایزه اصلی جشنواره-ستاره طلایی یا جایزه بزرگ جشنواره-به‌تر تریلر جنایی /کمدی «خیلی کله‌کنده» به کارگردانی میرجان بوشعیا کارگردان لبنانی رسید که اولین فیلم بلند داستانی اوست. عباس کیارستمی فیلمساز ایرانی در این دوره جشنواره مراکش یک کلاس پیشرفته برگزار و در این کلاس از تازه‌ترین پروژه خود رونمایی کرد. این مجموعه «۲۴ فریم قبل و بعد از لومیر» نام دارد و بر مبنای ۲۴ فیلم چهار نیم‌دقیقه‌ای که کیارستمی در سه سال گذشته کارگردانی کرده، گردآوری شده است. کارگردان ۷۵ساله در جشنواره مراکش برای اولین بار دو فیلم این مجموعه را به نمایش گذاشت. کیارستمی قصد دارد پروژه تازه خود را اواسط سال ۲۰۱۴ روانه سینماها کند.

در عالم بی‌وفا کسی خرم نیست
شادی و نشاط در بنی آدم نیست
آن کس که درین زمانه او را غم نیست
یا آدم نیست، یا از این عالم نیست
(هاللی جغتایی، قرن دهم، رباعیات)

سوت‌بان

خودش گیرا هستند. در مورد تم موضوعی «آرزوهای بزرگ» هم داستان از این قرار است: به جای یک پسر یتیم که شخصیت اصلی بود و پیپ نام داشت، اینجا شخصیت اصلی دختری به نام پیپ است که پدرش را از دست داده و نام اصلی‌اش پیوریتی بوده. او باید وام دانشجویی‌اش را پرداخت کند و محنت‌های بسیار می‌کشد تا اینکه در نهایت خلوص و جدانش باعث می‌شود از آزمون مشکلات زندگی سر بلند بیرون بیاید. بدون اینکه پایان داستان لو برود، می‌توان گفت که بخش پایانی کتاب، ترکیبی نجسب از نسخه هالیوودی برای ستایش عمل نیک و دیالوگ‌های لوسی است که اگر در یک کمدی رومانیتیک نوجوانان به کار می‌رفت بهتر بود. تمام اینها به خاطر این شک ناگوار که «پیوریتی» قرار نیست نسخه زبانه «آرزوهای بزرگ» باشد، بلکه نسخه آمریکایی آن است بدتر هم می‌شود.

کتاب «پیوریتی» روز اول سپتامبر وارد بازار نشر شده

است و به قیمت‌های ۹.۹۹ پوند، ۱۳.۶۰ پوند و ۱۱.۲۳ پوند در نسخه‌های مختلف به فروش می‌رسد. این کتاب قطور را در ۵۷۶ صفحه‌خانه نشر فورت اسیتیت منتشر کرده است.

جاناتان فرزن سال ۱۹۵۹ به دنیا آمد و از کالج سوارتمور فار‌التحصیل شد. از جمله آثار او می‌توان به «بیست و هفتمین شهر»، «حرکت قوی» و «تصحیح‌ها» اشاره کرد. او همچنین نویسنده این دو کتاب است: «چطور تنها باشیم» که یک مجموعه غیرداستانی است و «ناحیه ناراحتی» که یک کتاب خاطرات است.

ما در تلویزیون می‌گویید «تایم من با تایم شما مطابقت نمی‌کند»! مگر ما در فارسی کلماتی مثل زمان و وقت و موقعیت را اندازیم؟ این مسائل باید بر ملا شوند. باید درباره این مشکلات افشاکری شود. آسیب درست همین جاست، چنین فردی عقده عقب بودن دارد. خود چنین فردی را باید آسیب‌شناسی کرد. کسی که اینطور حرف می‌زند نه خود نه اعتماد دارد و نه باور. فقط می‌خواهد با این کلمات بوشوش و نقابی در صورتش بزند تا پشت آن پنهان شود. چرا زبان فارسی را خوار می‌کنند؟

چرا کسی که در کسوت استادی و پژوهش است این واژه‌های بیگانه را به کار می‌برد؟ به نظرم چنین کسانی با یک بار بردن این کلمات، می‌خواهند عقده‌های خود را خالی کنند. خب این حرف‌ها را باید گفت. اینکه چهار تا اصطلاح را به کار ببریم به این معنی نیست که فهم درستی از آنها داریم. از بر بودن چند فرمول، لزوماً ما را به جواب یک مسأله نمی‌رساند.».

^[1] ما در تلویزیون می‌گویید «تایم من با تایم شما مطابقت نمی‌کند»! مگر ما در فارسی کلماتی

^[2] ما در تلویزیون می‌گویید «تایم من با تایم شما مطابقت نمی‌کند»! مگر ما در فارسی کلماتی